

**UCHWAŁA NR LXV/538/2023
RADY MIEJSKIEJ W KRZYŻU WIELKOPOLSKIM**

z dnia 20 grudnia 2023 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzyż Wielkopolski na lata
2023-2026**

Na podstawie art. 4[1] ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023, poz. 2151) Rada Miejska w Krzyżu Wielkopolskim uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr LI/438/2022 Rady Miejskiej w Krzyżu Wielkopolskim z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzyż Wielkopolski na lata 2023-2026 r. wprowadza się następującą zmianę:

1. Załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krzyża Wielkopolskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Jarosław Libera

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY KRZYŻ WIELKOPOLSKI
NA LATA 2023 - 2026**

GRUDZIEŃ 2023 ROKU

Wprowadzenie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który przez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstawania szkód.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii również wymienia katalog zadań, za realizację których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobą uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzinom, a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży. Realizacja tych zadań odbywa się na podstawie jednego programu uchwalanego na okres nie dłuższy, niż 4 lata. W latach 2023-2026 w Gminie Krzyż Wielkopolski realizacja postulatów ww. ustaw odbywać się będzie na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzyż Wielkopolski na lata 2023 - 2026.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, używania narkotyków, dopalaczy a także uzależnień behawioralnych (np. hazard, uzależnienie od Internetu) . W programie uwzględnia się cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, zażywania dopalaczy oraz uzależnień behawioralnych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Głównym źródłem pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania problemom uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy i behawioralnym jest tzw. fundusz alkoholowy, czyli dochód gminy pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych, który nie może być przeznaczony na inne cele. Oznacza to, że środki pochodzące z tych opłat, są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym zadania. Ponadto od 1 stycznia 2021 roku sprzedawcy napojów alkoholowych są zobligowani do odprowadzania opłaty od tzw. małpek. Połowa wpływów z tego tytułu trafia do NFZ, połowa do gmin na edukację, profilaktykę i zwalczanie skutków uzależnień.

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji oraz przeprowadzona pod koniec 2022 roku diagnoza zagrożeń lokalnych w Gminie Krzyż Wielkopolski pozwalają na dokładniejsze dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb społeczności lokalnej.

Skuteczna realizacja tego Programu opiera się na współpracy z poniżej wymienionymi instytucjami:

- ✓ Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krzyżu Wielkopolskim,
- ✓ Policją,
- ✓ Kuratorami sądowymi,
- ✓ Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Krzyżu Wielkopolskim,
- ✓ Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ✓ Punktem Informacyjno- Konsultacyjny dla osób z problemami alkoholowymi i członków ich rodzin,
- ✓ Szkołami z terenu Gminy Krzyż Wielkopolski,
- ✓ Przychodniami lekarskimi.

I. Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Krzyż Wielkopolski

Pod koniec 2022 roku zlecono firmie zewnętrznej przeprowadzenie diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski. W celu jej przeprowadzenia wykonano **badanie ankietowe**, które objęło trzy wybrane grupy mieszkańców: uczniów szkoły, dorosłych mieszkańców gminy oraz sprzedawców w punktach sprzedaży alkoholu. Łącznie w badaniu wzięły udział 373 osoby. Liczbowy rozkład poszczególnych grup przedstawia tabela poniżej.

Uczniowie	Dorośli mieszkańcy gminy Krzyż Wielkopolski	Sprzedawcy (punkty sprzedaży alkoholu)
146	200	27

Celem przeprowadzonych badań była przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych, takich jak:

- problem spożywania alkoholu zarówno przez dorosłych jak i młodzież, dostępność produktów alkoholowych na terenie gminy;
- problem przyjmowania narkotyków przez młodzież, jak również ich dostępność na terenie gminy, opinie i postawy wobec substancji psychoaktywnych;
- uzależnienia behawioralne oraz spędzanie wolnego czasu.

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Głównym problemem wśród młodych ludzi, który wykazało badanie ankietowe jest picie alkoholu. Otrzymane wyniki są niepokojące, **gdyż już wśród uczniów szkoły podstawowej i ponadpodstawowej są osoby, które mają już za sobą inicjację alkoholową.** Oznacza to, iż alkohol jest niestety bardzo

rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród badanej grupy młodzieży. Najczęściej wskazywanym powodem sięgania po alkohol jest chęć dopasowania się do kolegów. Może to świadczyć o tym, że młodzież nadal ma kłopot z radzeniem sobie z presją grupy oraz asertywną postawą wobec używek. Kolejnym problemem wśród młodych ludzi, co prawda nieco mniejszym niż alkohol, ale rosnącym z roku na rok jest problem używania substancji psychoaktywnych takich, jak narkotyki i dopalacze. Aktualna sytuacja na terenie gminy jest co najmniej niepokojąca, diagnoza lokalnych zagrożeń na terenie gminy wykazała, iż **uczniowie ankietowanych szkół mieli osobisty kontakt z narkotykami**. Pytanie które może dodatkowo niepokoić dotyczyło czasu, w jakim młodzież miała kontakt z narkotykami i/lub dopalaczami. Osoby wskazały, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem. Pierwszy nasuwający się wniosek to konieczność skupienia się na działaniach profilaktycznych skierowanych na młodzież, by jak najszybciej móc skorygować ryzykowne zachowania, jakie podejmują młodzi ludzie.

Oczywiście młodzi ludzie to tylko jedna z grup, na których należy skupiać działania profilaktyczne prowadzone na terenie gminy. Nie mniej ważną docelową grupą odbiorców są dorośli mieszkańcy Gminy Krzyż Wielkopolski. Poniekąd sami mieszkańcy wskazują kierunek działań, jakie warto podejmować, gdyż jako najważniejszy problem lokalnej społeczności został wytypowany w badaniu ankietowym alkoholizm oraz picie alkoholu przez młodzież.

Kolejnym problemem, który dotyka młodych mieszkańców gminy obnażonym w badaniu ankietowym jest korzystanie z Internetu oraz telefonu komórkowego, a także hazard. Okazuje się, iż młodzież nie posiada szerokiej wiedzy na temat fonoholizmu i innych uzależnień behawioralnych związanych z elektronizacją życia codziennego, a przede wszystkim o skutkach, z jakimi wiążą się one w życiu codziennym.

Punktem wyjścia dla działań profilaktycznych zarówno w obszarze substancji psychoaktywnych jak i zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi jest wiedza o czynnikach chroniących i o czynnikach ryzyka. Na podstawie badań za **czynniki ryzyka** na terenie Gminy **Krzyż Wielkopolski** uznaje się:

- brak wsparcia ze strony rodziny, „młodzi podają, że mogą pić w obecności rodziców”
- silną potrzebę mocnych wrażeń,
- presję rówieśniczą,
- niską samoocenę, słabą więź ze szkołą,
- słabą motywację do działania,
- impulsywność w działaniu,
- skłonność do ryzyka, strach przed wykluczeniem społecznym, odrzuceniem z grupy rówieśniczej,
- dostęp do nowych technologii (powszechność),
- anonimowość w sieci,
- nieumiejętność radzenia sobie z emocjami, stresem

Czynniki można podzielić na czynniki osobowościowe, związane z rodzicami i rodziną oraz czynniki społeczno-kulturowe:

CZYNNIKI OSOBOWOŚCIOWE	<ul style="list-style-type: none"> - niskie poczucie własnej wartości, - niedojrzałość emocjonalna i społeczna, - trudności w zarządzaniu emocjami i stresem, - dowartościowywanie siebie poprzez posiadanie określonych przedmiotów, - nastawienie na „bycie najlepszym”, „trendy”, - silna potrzeba
-------------------------------	---

	poszukiwania stymulacji i podejmowania ryzyka
CZYNNIKI ZWIĄZANE Z RODZICAMI I RODZINĄ	<ul style="list-style-type: none"> - brak rodziny, - zaburzenia w zakresie więzi i relacji z bliskimi osobami, - brak adekwatnego wsparcia emocjonalnego w rodzinie, - problemy w komunikacji pomiędzy opiekunami a dziećmi, - brak lub niskie zaangażowanie opiekunów w sprawy dziecka, - przemoc w rodzinie lub występowanie w niej innej dysfunkcji (w tym zachowań nałogowych), - nadmierne przywiązywanie wagi do wartości materialnych przez opiekunów, doznawanie (lub poczucie) odrzucenia ze strony opiekunów, - zaburzenia w pełnionych rolach rodzicielskich (brak konsekwencji, nadmierna kontrola, brak granic), - osłabienie więzi rodzinnych
CZYNNIKI SPOŁECZNO-KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> - lansowany w mediach konsumpcyjny sposób życia, - nastawienie na posiadanie pewnych dóbr, propagowanie określonego wyglądu, - przyzwolenie otoczenia na wybrane formy spędzania wolnego czasu – komputer, gry typu lotto czy zdraпки, zachęcanie do uczestniczenia w grach o charakterze rywalizacyjnym, nagradzanie i okazywanie uczuć poprzez kupowanie drogich prezentów itp.

Do czynników chroniących należą:

- jakość szkolnictwa (dobry klimat, atmosfera, wysoka jakość nauczania, wykwalifikowana kadra, wyposażenie szkoły),
- pozytywne relacje w rodzinie, z osobami z najbliższego otoczenia, w tym z opiekunami oraz rówieśnikami,
- kontrola rodzicielska, zaangażowanie w życie dziecka (wprowadzenie reguł i zasad, obowiązków domowych), poczucie zaufania i wsparcia, poczucie bezpieczeństwa,
- cechy i własności indywidualne dziecka (towarzyskie usposobienie i zrównoważony temperament),
- zasoby pozarodzinnego otoczenia społecznego i miejsca zamieszkania (zorganizowane zajęcia pozaszkolne, dostęp do pomocy),
- brak anonimowości,
- hobby i zainteresowania, sport,

Czynniki chroniące można podzielić na czynniki związane z jednostką, związane z pozytywnym wpływem środowiska, związane z klimatem szkoły i jakością nauczania, zasobami wynikającymi z miejsca zamieszkania:

Związane z jednostką	poziom inteligencji, zdolności werbalne, umiejętność uczenia się, zarządzania emocjami i rozwiązywania problemów, pozytywny obraz siebie, stabilne poczucie własnej wartości, posiadanie planów i celów życiowych, poczucie sensu życia
Związane z pozytywnym wpływem środowiska rodzinnego	bezpieczna, ciepła więź z opiekunem, okazywanie dziecku wsparcia emocjonalnego, monitorowanie zachowań dziecka, zaangażowanie rodzica w sprawy dziecka, wyznaczanie zasad dotyczących obowiązujących norm
Związane z klimatem szkoły i jakością nauczania	pozytywny obraz szkoły, wspierający nauczyciele, jasno wyznaczone zasady zachowania oraz konsekwencje ich nieprzestrzegania, angażowanie dziecka w sprawy szkoły, przejrzysty system motywowania do nauki, organizowanie zajęć kształtujących umiejętności życiowe oraz rozwijających zdolności i zainteresowania uczniów, dbanie o dobrą atmosferę w klasie
Zasoby wynikające ze środowiska lokalnego i miejsca zamieszkania	wsparcie ze strony profesjonalistów, zdrowe formy aktywności, bezpieczne sąsiedztwo, dostęp do świetlic, klubów dla młodzieży

Właściwie prowadzone działania profilaktyczne powinny doprowadzać do zmniejszenia zagrożeń (czynników ryzyka) poprzez wzmocnienie czynników chroniących, zarówno indywidualnych (własności i umiejętności młodych ludzi), jak i środowiskowych (własności środowiska szkolnego, rodzinnego, miejsca zamieszkania).

Ponadto tylko holistyczne podejście do działań profilaktycznych może przynieść zamierzone efekty. Uwagę należy zwrócić także na kontrolę punktów sprzedaży oraz przekazywaniu wiedzy osobom, które dysponują alkoholem na terenie gminy. Bardzo ważne by znały one i przestrzegały obowiązujących przepisów, a przede wszystkim powstrzymały się o przypadkowej lub (tym bardziej) świadomej sprzedaży alkoholu nieletnim.

Informacji o skali problemów uzależnień oprócz diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych dostarczają także dane Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzyżu Wielkopolskim, Komisariatu Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej uzyskano następujące dane:

	2021 rok	2022	2023*
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	335	256	245
Liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą	15	19	12

*Stan na dzień 30.11.2023 roku

Rodzinom tym udzielono pomocy w postaci zasiłków okresowych, celowych, pomocy w naturze oraz pomocy w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Komisariat Policji w Krzyżu Wielkopolskim zanotował następujące zdarzenia:

	2021 rok	2022 rok	2023 rok*
Postępowania z art. 207 kk –	12	6	15
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w tym sprawcy awantur domowych	51	42	37
Liczba założonych Niebieskich Kart	31	34	33

*Stan na dzień 30.11.2023 roku

Z Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie otrzymano dane:

	2021rok	2022 rok	2023 rok*
Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI, w tym:	32	35	27
Liczba rodzin z dziećmi	14	17	18

*Stan na dzień 30.11.2023 roku

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

	2021 rok	2022 rok	2023 rok*
Liczba wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób, co do których istnieje podejrzenie naużywania alkoholu	15	17	15
Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia leczenia	27	34	38

*Stan na dzień 30.11.2023 roku

Z Punktu Konsultacyjnego w Krzyżu Wlkp. uzyskano następujące informacje:

	2021 rok	2022 rok	2023 rok*
Liczba porad dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, ofiar przemocy domowej korzystających z usług Punktu Konsultacyjnego (psycholog, terapeuta, psycholog rodzinny, przewodnicząca GKRPA)	432	307	325

*Stan na dzień 30.11.2023 r.

W ramach konsultacji podejmowano działania mające na celu:

- ✓ motywowanie do leczenia,
- ✓ informowanie o możliwościach podjęcia leczenia w placówkach odwykowych,
- ✓ udzielanie wsparcia po odbytych leczeniu,
- ✓ rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej, a co za tym idzie udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach powstrzymywania przemocy,
- ✓ udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych.

W Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym przy ul. Poznańskiej 53 odbywają się systematycznie spotkania grupy AA.

Biorąc pod uwagę aktualne problemy społeczne w Gminie Krzyż Wielkopolski na szczególną uwagę w realizacji programu zasługuje działalność profilaktyczna, szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz współpraca z lokalnymi sprzedawcami napojów alkoholowych na terenie gminy. Działania podejmowane w ramach niniejszego programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów spowodowanych przez alkohol, narkotyki i uzależnienia behawioralne w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Ze względu na to, że Gmina Krzyż Wielkopolski jest małą gminą, na terenie której brak jest ośrodka leczenia odwykowego, poradni terapii odwykowych, zadania będą ukierunkowane przede wszystkim na profilaktykę pierwszorzędową.

Adresaci programu

Program adresowany jest głównie do:

- ✓ dorosłych mieszkańców Gminy Krzyż Wielkopolski,
- ✓ dzieci, młodzieży,
- ✓ kadry pedagogicznej szkół i przedszkoli,
- ✓ sprzedawców napojów alkoholowych,
- ✓ osób uzależnionych, pijących ryzykownie i ich rodzin,
- ✓ lokalnych instytucji współpracujących w szeroko rozumianych obszarach problemowych ujętych w niniejszym programie.

Rozdział I

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

1. Cele podrzędne programu

- ✓ rozpatrywanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązaniu,
- ✓ zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz potencjalnych uzależnień behawioralnych, a w szczególności uzależnienia od Internetu,

- ✓ zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z uzależnień na terenie gminy,
- ✓ zwiększenie wiedzy młodzieży i dorosłych w zakresie problemów alkoholowych i innych uzależnień,
- ✓ zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami,
- ✓ kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

2. Warunki niezbędne do osiągnięcia wyżej wymienionych celów:

- ✓ zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- ✓ zapewnienie mieszkańcom gminy, w szczególności dzieciom i młodzieży, dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych promujących zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i środków psychoaktywnych oraz dopalaczy,
- ✓ zmiana zachowań i postaw mieszkańców gminy i instytucji w sytuacjach związanych z alkoholem, narkotykami, dopalaczami i przemocą,
- ✓ budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwym postępowaniem osób nadużywających alkoholu i używających środków psychoaktywnych (w szczególności przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Rozdział II

Cele szczegółowe Programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków

lp	Metody realizacji	Wskaźniki
1	przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych publicznych ośrodków zamkniętych osobą uzależnionym i ich rodziną,	ilość rozmów przeprowadzonych z osobami objętymi postępowaniem komisji i osobami zgłoszonymi
2	przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych, o meetingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików	ilość rozmów przeprowadzonych z osobami objętymi postępowaniem komisji i osobami zgłaszającymi
3	finansowanie konsultacji lekarskich psychologa i psychiatry /opinie dla potrzeb sądowych/ osób objętych postępowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ilość osób skierowanych na badanie przez biegłych, ilość wydanych opinii
4	Kontynuacja funkcjonowania działalności Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego w Krzyżu Wlkp. przy ul. Poznańskiej Nr 53 dla osób i rodzin z problemem uzależnień, przeciwdziałania przemocy domowej - zatrudnienie specjalistów - psychologa, psychologa (mediatora) rodzinnego oraz terapeuty uprawnionych do prowadzenia	ilość osób korzystających z usług psychologiczno-terapeutycznych

	indywidualnych i grupowych oddziaływań na klientów Punktu,	
5	składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie odwykowym	ilość złożonych wniosków do sądu
6	udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej oraz ich rodzinom	ilość osób korzystających z pomocy po zakończeniu terapii odwykowej

2. Udzielanie rodzinom , w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową

lp	Metody realizacji	Wskaźniki
1	kontynuowanie współpracy z Poradniami Odwykowymi oraz Ośrodkami Leczenia Uzależnień	ilość osób, które podjęły terapię ilość osób, które terapie ukończyły
2	przewodzenie edukacji publicznej poprzez zakup ulotek, broszur i poradników,	ilość sztuk ulotek, ilość egzemplarzy prasowych
3	zorganizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym/socjoterapeutycznym dla dzieci ze środowisk zagrożonych	ilość dzieci uczestniczących
4	bieżące funkcjonowanie świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci	liczba prowadzonych świetlic ilość dzieci uczestniczących
5	współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy	liczba wniosków złożonych do GKRPA przez zespół liczba grup roboczych w pracy których uczestniczył pełnomocnik
6	współpraca z Policją	ilość wniosków złożonych do GKRPA przez policję
7	podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, pracowników świetlic	ilość szkoleń, kursów, spotkań
8	współpraca z pedagogami i psychologami szkolnymi oraz dyrektorami szkół w zakresie zapotrzebowania na działania profilaktyczne w szkołach	ilość spotkań, ilość wniosków w tym rozpatrzonych pozytywnie
9	zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy psychologicznej poprzez prowadzenie dyżurów konsultacyjnych dla mieszkańców	ilość dyżurów , ilość osób konsultowanych

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Lp	Metody realizacji	Wskaźniki
1	poszerzanie i udoskonalanie oferty upowszechniania i wdrażania programów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej poprzez finansowanie lub dofinansowanie w szkołach na terenie gminy profesjonalnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, warsztatów szkoleniowych (alkohol, narkotyki, dopalacze i inne środki psychoaktywne, hazard, uzależnienie od Internetu) - zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025.	ilość warsztatów, programów, spektakli ilość uczniów objętych działaniami
2	podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych	ilość sfinansowanych/dofinansowanych szkoleń, kursów
3	udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach o charakterze profilaktycznym adresowanych do różnych grup wiekowych,	ilość kampanii
4	zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych (książki, kasety, płyty DVD, broszury, ulotki, prenumerata czasopism, itp.),	ilość materiałów
5	upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu w ciąży, zwłaszcza pod kątem wpływu alkoholu na rozwijający się płód	ilość materiałów
6	prowadzenie w miarę potrzeb i środków finansowych pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zajęć rozwijających własnościowe predyspozycje dzieci i młodzieży	ilość zajęć ilość dzieci uczestniczących
7	organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym,	ilość zajęć/ wydarzeń ilość osób uczestniczących

	rekreacyjno-sportowym	
--	-----------------------	--

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii a także ochronie przed przemocą w rodzinie

lp	Metody realizacji	Wskaźniki
1	prenumerata czasopism specjalistycznych, branżowych i korzystania z nich instytucjom i stowarzyszeniom współpracującym	ilość tytułów
2	wspieranie działań i działalności stowarzyszeń, i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie między innymi poprzez zabezpieczenie w programie środków finansowych	podpisanie umów na wsparcie realizacji działań

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego

LP	Metody realizacji	Wskaźniki
1	podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych	ilość materiałów, ilość szkoleń liczba sprzedawców objętych działaniami
2	prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy	ilość kontroli
3	opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	ilość wniosków
4	występowanie przed sądem w roli oskarżyciela posiłkowego, w przypadku zaistnienia takiej konieczności	ilość spraw w sądzie

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego

W przypadku utworzenia centrum integracji społecznej finansowane będzie funkcjonowanie CIS proporcjonalnie do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez nie zajęciach integracyjnych.

7. Współpraca z Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

LP	Metody realizacji	Wskaźniki
1	udział osób uzależnionych, bądź pijących szkodliwie w szkoleniach realizowanych w ramach projektów	ilość osób
2	pomoc w formie rzeczowej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin	ilość rodzin objętych pomocą
3	w razie potrzeby zapewnienie noclegowni w okresie jesienno-zimowym	ilość osób skierowanych do noclegowni

Rozdział III

Sposoby realizacji i finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1. Realizacja niniejszego Programu nastąpi poprzez:
 - ✓ zlecenie realizacji zadań wybranym podmiotom,
 - ✓ nadzór nad realizacją zleconych zadań,
 - ✓ tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej niezbędnej do realizacji programu.

2. Koordynację działań związanych z realizacją zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych zawartych w niniejszym programie prowadzi Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

3. Środki na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi pochodzą z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i tzw. „Małpkowego”, czyli opłaty, jaką sprzedawcy napojów alkoholowych są zobligowani odprowadzać od tzw. małpek oraz mogą pochodzić z innych źródeł dochodu gminy.

4. W przypadku okoliczności uniemożliwiających wykonywanie zadań ujętych w programie w formie stacjonarnej, dopuszcza się metody pracy zdalnej przez Internet i w formie konsultacji telefonicznych.

Rozdział IV

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkowie Gminnej Komisji wykonują zadania zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowym Programem Zdrowia, tworzą Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz patronują jego wykonaniu. Za wykonywaną pracę członkom komisji należy się wynagrodzenie.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zbiera się na posiedzeniach, za przygotowanie dokumentów, udział i pracę w posiedzeniu oraz w okresach między posiedzeniami członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się następujące wynagrodzenie:

- Przewodnicząca GKRPA	-	30%
- Z-ca Przew. (Sekretarz) GKRPA	-	25%
- Członkowie GKRPA	-	20 %

obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę w danym roku kalendarzowym zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej.

3. Warunkiem wypłaty wynagrodzenia jest uczestnictwo w pracach Komisji potwierdzone listą obecności oraz wykaz czynności wykonywanych pomiędzy posiedzeniami.

4. Posiedzenia GKRPA odbywać się będą minimum raz w kwartale, w zależności od potrzeb, z założoną częstotliwością spotkań raz w miesiącu.

5. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy wykonaniu czynności związanych z pracami Komisji na terenie gminy oraz poza gminą otrzymywać będą zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów podróży za uczestnictwo w szkoleniach, spotkaniach organizowanych poza miejscowością, w której znajduje się siedziba Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przy dokonywaniu pomiaru odległości punktu sprzedaży napojów alkoholowych od obiektów chronionych.

6. W przypadku braku możliwości dojazdu środkami komunikacji publicznej przysługuje zwrot poniesionych kosztów własnym środkiem transportu wg stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalenia oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

Rozdział V

Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

- ✓ **składanie rocznego sprawozdania do 31 marca następnego roku z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,**
- ✓ przekazanie właściwemu wojewodzie, do dnia 31 marca każdego roku, rocznej informacji zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku zadaniach z zakresu zdrowia publicznego,
- ✓ składanie doraźnych informacji w trakcie roku dla potrzeb Rady Gminy.

Rozdział VI

Przewidywane efekty realizacji Programu

- ✓ Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Krzyż Wielkopolski wobec skutków nadużywania napojów alkoholowych, narkotyków, dopalaczy oraz uzależnień behawioralnych .
- ✓ Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia napojów alkoholowych oraz redukcję dostępności i zapotrzebowania na substancje narkotyczne .
- ✓ Udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
- ✓ Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
- ✓ Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat różnych form przemocy i faktu, że jest to przestępstwo, na które niema przyzwolenia we współczesnym świecie.

Preliminarze wydatków stanowią załączniki niniejszego programu.

1. Załącznik Nr 1 preliminarz wydatków na 2024 rok - alkohole.
2. Załącznik Nr 2 preliminarz wydatków na 2024 rok - narkomania.

**PRELIMINARZ WYDATKÓW
/ALKOHOLE/ZWALCZANIE SKUTKÓW PATOLOGII/2024 ROK**

Lp.	Dział	Rozdział	§	Nazwa zadania	Plan
1.	851 ochrona zdrowia	85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi	4010	Wynagrodzenie dla Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	28,973.88 zł
			4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-tka)	2,082.45 zł
2.			4110	Składki na ubezpieczenie społeczne od zawartych umów zlecenia oraz umów o pracę.	9,500.00 zł
3.			4120	Składki na fundusz pracy od zawartych umów.	1,050.00 zł
4.			4170	Wynagrodzenia bezosobowe: *wynagrodzenie członków GKRPA; *ryczałt dla opiekuna Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Krzyżu Wielkopolskim; *wynagrodzenie dla psychologa i terapeuty rodzinnego; *wynagrodzenie dla terapeuty ds. uzależnień dorosłych i dzieci.	112,468.50 zł 69,268.50 zł 9,600.00 zł 16,800.00 zł 16,800.00 zł
5.			4210	Zakup materiałów i wyposażenia do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Krzyżu Wielkopolskim ul. Poznańska 53: *zakup prenumeraty, literatury, czasopism z zakresu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych, broszury dla klientów punktu o tematyce uzależnień; *zakup nagród na imprezy promujące trzeźwość i zdrowy styl życia w środowisku lokalnym, niezbędnego wyposażenia, artykułów biurowych oraz środków chemicznych na poczet zajęć terapeutycznych.	3,000.00 zł
6.			4300	Zakup usług pozostałych: *obóz socjoterapeutyczny dla dzieci i młodzieży dotkniętych różnego rodzaju dysfunkcją społeczną; *opłacenie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (opinie psychologiczno-psychiatryczne); *szkolenie przedstawicieli różnych grup zawodowych pracujących na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie; *szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych z terenu Gminy Krzyż Wielkopolski; *usługa szkoleniowa dla Członków GKRPA *wynagrodzenie dla terapeuty uzależnień i współuzależnienia.	88,300.00 zł 60,000.00 zł 3,000.00 zł 3,000.00 zł 3,500.00 zł 2,000.00 zł 16,800.00 zł
7.			3030	Szkolenie Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	500.00 zł
8.			4410	Podróże służbowe krajowe.	500.00 zł
9.			4430	Różne opłaty i składki.	300.00 zł
10.			4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego.	500.00 zł
11.	4700	Szkolenie Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	500.00 zł		
RAZEM					247,674.83 zł

1.	854	85418 przeciwdziałanie i ograniczanie skutków patologii	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne od umów zlecenia zawartych z wychowawcami i opiekunami w świetlicach środowiskowych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski.	3,700.00 zł
2.			4120	Składki na fundusz pracy.	450.00 zł
3.			4170	Wynagrodzenia bezosobowe: *wynagrodzenie dla opiekunów i wychowawców dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski; *wynagrodzenie dla opiekuna świetlicy środowiskowej w Krzyżu Wielkopolskim; *wynagrodzenie dla opiekunów dzieci w okresie wakacji letnich - zajęcia dodatkowe w ramach działalności świetlicy środowiskowej	51,580.00 zł 38,480.00 zł 9,600.00 zł 3,500.00 zł
4.			4210	Zakup materiałów i wyposażenia na potrzeby świetlicy środowiskowej: *artykuły szkolne, materiały do realizacji szkolnych programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, nagrody w konkursach profilaktycznych oraz imprezach promujących zdrowy styl życia - "wolny od nałogów"; *zakup artykułów chemicznych na potrzeby świetlicy środowiskowej, zakup sprzętu komputerowego oraz innych urządzeń wraz z osprzętem multimedialnym na potrzeby zajęć w świetlicy środowiskowej.	10,000.00 zł
5.			4220	Zakup artykułów i produktów spożywczych.	5,695.17 zł
6.			4300	Zakup usług pozostałych: *programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z placówek oświatowych z terenu Gminy Krzyż Wielkopolski; *dofinansowanie zajęć sportowych i zajęć rozwijających własnościowe predyspozycje dzieci i młodzieży; *usługi edukacyjne o tematyce profilaktycznej - pogadanki, zajęcia praktyczne; *wynajem autobusów na wyjazd do miejsc atrakcyjnych dla dzieci dotkniętych różnego rodzaju dysfunkcją społeczną, zakup biletów wstępu - świetlica środowiskowa; *zakup usług gastronomicznych; *organizowanie imprez profilaktycznych, rajdów rowerowych itp. dla dzieci obciążonych różnego rodzaju dysfunkcjami społecznymi.	10,000.00 zł
RAZEM					81,425.17 zł

851	Ochrona zdrowia	
85154	przeciwdziałanie alkoholizmowi	247,674.83 zł
85418	przeciwdziałanie i ograniczanie skutków patologii	81,425.17 zł
RAZEM:		329,100.00 zł

**PRELIMINARZ WYDATKÓW
/NARKOMANIA/2024 ROK**

Lp.	Dział	Rozdział	§	Nazwa zadania	Plan
1.	851 ochrona zdrowia	85153 zwalczanie narkomanii	4170	Wynagrodzenia bezosobowe:	4,000.00 zł
				Wynagrodzenie dla realizatorów programów profilaktycznych	
2.			4210	Zakup artykułów, ulotek i materiałów potrzebnych do realizowania działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania narkomanii	3,000.00 zł
3.			4300	Zakup usług pozostałych: programy profilaktyczne w zakresie profilaktyki narkotykowej	3,450.00 zł
4.			4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych związana z wdrożeniem programu profilaktycznego "Fred goes net"	450.00 zł
RAZEM:					10,900.00 zł

85153 zwalczanie narkomanii 10,900.00 zł

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 2151) nakłada na samorządy gminne obowiązek realizacji konkretnych zadań prowadzonych w ramach uchwalanego przez radę programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Środki pozyskiwane z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczone są wyłącznie na realizację powyższego programu. Zmiana Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzyż Wielkopolski na lata 2023-2026 wynika z potrzeby aktualizacji danych dotyczących diagnozy problemów uzależnień w Gminie Krzyż Wielkopolski, na podstawie której podejmuje się zadania wskazane w programie. Wprowadzone dane pochodzą z aktualnej diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych, ze współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisariatem Policji w Krzyżu Wielkopolskim, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Krzyżu Wielkopolskim i wskazują obszary działań w zakresie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które należy zintensyfikować.